

ESITYS

31.7.2024

Siuntionjoen valuma-alueen kunnat

ESITYS SIUNTIONJOKI 2030 -VESISTÖVISION JATKAMISESTA KAUDELLA 2025–2030

Siuntionjoki saa alkunsa Vihdin Nummelan Enäjärvestä ja laskee Siuntiossa Pikkalanlahteen. Joki haaroineen ja valuma-alueineen ulottuu myös Lohjan, Kirkkonummen ja Inkoon kuntien alueille. Siuntionjoki on yksi luonnontilaisimmista jokivesistöistä Uudellamaalla ja kuuluu suurelta osin Natura 2000 -suojeluohjelmaan. Se on myös ainoa ympäristöministeriön asettaman vesistöjen erityis-suojelutyöryhmän ehdottama erityissuojeltava jokivesistö Uudellamaalla. Siuntionjoen arvoa nostavat vähäinen, mutta geneettisesti ainutlaatuinen meritaimenkanta sekä kuningaskalastaja ja saukko.

Siuntionjoen ekologinen tila on tyydyttävä koko matkalta Vihdin Nummelasta Suomenlahteen laskevaan Pikkalanjokeen asti. Jokivesistön varrella olevien järvien ekologinen tila vaihtelee huonosta hyvään ollen pääosin välttävä. Valuma-alueella on runsaasti peltoja sekä vaki- ja loma-asutusta. Pelot ovat suurin vesistöjen ravinnekuormittaja, mutta myös metsätaloudella, haja-asutuksella ja huivesillä on merkittävä kuormitusvaikutus. Lisäksi Siuntionjoen varrella on muutamia pistekuormittajia, jotka purkavat käsitellyt jätevetensä vesistöön. Voimakas sisäinen kuormitus on monen järven ongelma.

Siuntionjoen tila ei parane ilman aktiivista ja laaja-alaista työtä kuormituksen vähentämiseksi. Siuntionjoella tehtävät kunnostustoimet ovat myös erittäin keskeisiä Pikkalanlahden ja ekologiselta tilaltaan välttävän Länsi-Uudenmaan rannikkoalueen parantamiseksi. Valuma-alueen kunnostustyön käynnistämiseksi ja vesistön tilan parantamiseksi valuma-alueen kunnat ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry muodostivat vuonna 2018 yhteisen tahtotilan, vision, ja allekirjoittivat kuusivuotisen rahoitussopimuksen kunnostustöiden suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki 2030 -vision (myöh. Siuntionjoki 2030 -visio) keskeisiksi tavoitteiksi asetettiin vedenlaadun parantaminen, vaellusesteiden purku ja virkistyskäyttömahdollisuuksien edistäminen. Siuntionjoki 2030 -vision kunnostustyötä on tämän jälkeen tehty lukuisissa hankkeissa, ja kuntien sekä muiden vision rahoittajien raha on saatu yli tuplattu hankeavustuksin. Vuonna 2021 valmistettiin myös "Pelastetaan Itämeri joki joelta – pilottina Siuntionjoki 2030" -ohjelma (myöh. Latvoilta merelle -ohjelma). Ohjelman tavoitteena on toteuttaa Siuntionjoki 2030 -visiota erityisesti latvoivesillä, herättää paikallisten kiinnostusta vesiensuojeluun, kerätä rahoitusta yksityis- ja yritysrahoituksin sekä jakaa tietoa Siuntionjoen arvoista ja vedenlaadun merkityksestä sekä latvoilta merelle -ajatusmallista rehevöityneen jokivesistön kunnostuksessa.

Nykyinen sopimuskausi vuosille 2019–2024 on kuluvan vuoden lopussa päättymässä ja kuntien kanssa on laadittu esitys kunnostustyön jatkamisesta seuraavalla kuusivuotiskaudella. Yhteenveto nykyisellä visiokaudella tehdyistä kunnostuksista on koottu liitteenä oleville esittelykalvoille. Uudenmaan ELY-keskuksesta on jo saatu ennakkotieto, että alueelle suunnitelluille vuosille 2025–2026 kohdistuville kunnostustoimille tullaan saamaan vastarahoitusta jo tässä vaiheessa noin 300.000 euroa.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry esittää Siuntionjoen valuma-alueen kunnille päätettäväksi seuraavaa:

Yhdistys esittää, että Siuntionjoen valuma-alueen kunnat sitoutuvat vuosina 2025–2030 rahoittamaan Siuntionjoki 2030- vesistövisiota alla mainituilla rahoitusosuuksilla. Vihdin kunnan osalta sopimuksessa on mainittu erillinen "Latvoilta merelle" – pilottihanke, joka kohdistuu Vihdin latvaveisiin ja Siuntion osalta kunnan panostus Rannikkovesivisio 2050 -sopimukseen Pikkalanlahden kunnostamiseksi. Kaikki nämä panostukset kohdistuvat Siuntionjoen valuma-alueelle tai joen purkualueelle.

Kuntarahaa vastaan haetaan Uudenmaan ELY-keskuksen rahoitusta ja tämän vuoksi omarahoituksesta tulee tehdä kuntien kanssa yhteistyösopimus.

Kuntakohtaisesti esitetään seuraavia rahoitusosuuksia:

Kustannukset vuosina 2025–2030 euroa/v	Siuntionjoki 2030	Latvoilta		YHTEENSÄ/v	YHTEENSÄ 2025–2030
		merelle -pilotti, Vihti	Pikkalanlahti, Siuntio		
Siuntio*	50 000		20 000	70 000	420 000
Vihti*	40 000	40 000		80 000	480 000
Kirkkonummi	35 000			35 000	210 000
Lohja	15 000			15 000	90 000
Inkoo	7 500			7 500	45 000
Kunnat yhteensä/v	147 500	40 000	20 000	207 500	1 245 000
Kunnat yhteensä 2025–2030	885 000	240 000	120 000	1 245 000	
LUVY/v	3 000			3 000	18 000
YHTEENSÄ/v	150 500	40 000	20 000	210 500	1 263 000

*Vihdin ja Siuntion kuntien osalta esitetty myös panostukset valuma-alueelle muiden yhteistyösopimusten kautta

Jaana Pönni
toiminnanjohtaja, 050 575 1738

Jakelu:

- Valuma-alueen kunnat

Liitteet:

- Liitekartta
- Siuntionjoki 2030 - visiosopimusluonnos
- Esittelykalvot